

Kapky, potoky, řeky... ...utvářejí světy
reportáž z CVVZ 2011

6

Klíčení
aktuality

89

Sami o sobě
zprávy ze sdružení

121B

Neviditelné děti
Mávnutí křídel motýlů

17

Večer nejen pro dobrovolníky

Sobotní večer 3. prosince se do Prahy sjížděli z celé republiky návštěvníci nejen za předvánočními nákupy, ale také na společenský večer, jímž byl uzavřen pionýrský projekt Umačkání dětmi. Tedy kampaň, která u příležitosti Evropského roku dobrovolnictví měla za cíl upoutat co největší pozornost veřejnosti k dobrovolné práci s dětmi.

A co bylo pro hosty přichystáno? Především představení výstupů projektu, které vzešly z navrhování a hlasování na webu www.umackanidetmi.cz, nebo například na Bambiriádách – celkem se hlasů sešlo více než 3000.

Lidé se v průběhu projektu vyjadřovali k několika otázkám. Nejprve odpovídali, jaká je nejdůležitější vlastnost dobrovolníka pracujícího s dětmi. Když se sešlo dost vlastností a bylo jasné, které jsou ty hlavní (např. hodný, trpělivý, přátelský, zábavný, zodpovědný...), navrhovali jména konkrétních dobrovolníků, kteří jsou právě takoví (89 jmen, stovky děkovných hlasů).

Doprovodnou otázkou pak bylo navrhování symbolu, který by takové dobrovolníky charakterizoval. Tento symbol (dospělá ruka s otiskem dětské ručky uvnitř a nápisem „Víc pro děti než pro sebe“) byl nakonec věnován s pamětními listy navrženým dobrovolníkům, kteří tvořili velkou část hostů večera.

Součástí večera bylo i poděkování dvěma novinářům za jejich podporu dobrovolné práce s dětmi – Miroslavě Tolarové (Plzeňský deník) a Jiřímu Kokmotosovi (Český rozhlas).

Protože ale na podobném společenském večeru musí být hlavně zábava, nechyběla ani hudební vystoupení, představení kouzelníků a také prostor pro volné setkávání a klábosení starých i nových známých.

Večeru předcházelo diskusní fórum k tématům Evropského roku dobrovolnictví za účasti ředitele odboru mládeže MŠMT Michala Urbana, Ester Franzové, která představovala program Europass, a zástupců Pionýra.

Více informací o projektu a kompletní výsledky hlasování najdete na www.umackanidetmi.cz.

Jakub

Některých oceněných dobrovolníků jsme se zeptali na bezprostřední dojmy:

„Beru to jako pochvalu,“ přiznal nejmladší z oceněných dobrovolníků – Miloslav Antoš. Pracuje s dětmi v pionýrské skupině Mír Domažlice, kam chodil jako dítě a kde v patnácti zůstal coby instruktor a později vedoucí. „Nejdřív kvůli lidem, ale pak jsem zjistil, že mě baví přenášet to, co vím a umím, na děti,“ doplňuje Miloš, který je ‘odchovancem’ dalších dvou oceněných – manželů Dagmar a Vladimíra Čechových.

Dáša Čechová je v Pionýru od šesti let a přivedla sem i svého tehdy přítele Vladimíra. „Došlo mi, že pokud za ní chci chodit, musím na schůzky. A chytlo mě to,“ směje se Vladimír. Jeho manželka dodává, že „normální chlap si najde ženskou, jen Vláďa ženskou s dvaceti dětmi“. „Ale vydržel,“ říká sympatická vedoucí.

Doslova za pionýrskou rodinu lze považovat Brandovy z Klatov, v PS Tuláci Klatovy totiž nepracují jen manželé Václav a Vladimír, ale i jejich děti Magdaléna a Václav. Vladka ‘Aviča’ Brandová s manželem ‘Willym’ pořádá tábory už třicet let, ještě mnohem dříve se na jednom z nich coby vedoucí seznámili.

ptala se Mirka Tolarová

Pionýrská kapela Koloúšci z Božejova

Jazz band Tomeše Smetany

Přišel i kouzelník

Ocenění dobrovolníci

Nakupte si do zásoby

Kdo ví, co nás v tomto roce čeká. Již vloni se daly najít vtipné inzeráty nabízející nákup zboží pro snazší přečkání konce světa, jako například maskovacích obleků za několik tisíc korun. Asi si někdo řekl, že když už to má skončit, tak se napřed napakuje, aby měl na závěrečný večírek. Podobných proroctví tu už bylo mnoho, ale zdá se, že konec mayského kalendáře má větší ohlas než většina z nich. Co nás tedy čeká? Zanikne planeta? Vymře lidstvo? Budou vyvráceny kořeny naší civilizace? Přestane vycházet Mozaika?!

Já osobně neočekávám ani jedno, ale jako se říká „nechval dne před večerem“, tak bychom asi neměli ten příští rok „chválit před Silvestrem“. Tak či onak, mayský kalendář končí až 21. 12. 2012, takže do konce je času zatím dost.

A když už se ten konec blíží, měli bychom k němu jít s úsměvem a hlavou vztyčenou, což nás poněkud cynicky vede k jedné zajímavosti příštího roku. Stejně jako vloni byl Evropský rok dobrovolnictví, teď právě začíná Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity.

Když se nad tím zamyslíme, je to téma, ke kterému máme dost co říct, a určitě se nabízí i spousta možností, jak ho promítnout do běžné činnosti oddílů. A v mnoha případech už její součástí zcela samovolně je, protože děti a vedoucí leckdy dělí několik generací. Děti tak snadno zjišťují, že věk není nemoc, že pár desítek let navíc vůbec nebrání tomu, aby byl někdo jejich kamarád, se kterým se baví, smějí, ale mohou si i přijít pro radu. Nemluvě o tom, kolik lidí bez ustání pracuje s dětmi (nejen v Pionýru) ve věku, kdy mnozí jejich vrstevníci již jen sedí doma, koukají z okna a čekají... To je, panečku, aktivní stárnutí.

A protože chca nechca stárneme všichni už od narození, tak vám přeji, ať v tom příštím roce stárnete nejen aktivně, ale také spokojeně a šťastně.

Jakub

Kalendářium

nabídkový plán akcí a soutěží

13. – 15. 1. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Výtvarné a rukodělné činnosti	Kopřivnice	PS Kopřivnice
3. – 5. 2. 2012	Ledová Praha	Praha	Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí
3. – 5. 2. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta	Praha	96. PS Veselí medvědi
3. – 5. 2. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Melodie	Praha	96. PS Veselí medvědi
4. 2. 2012	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí
9. – 11. 3. 2012	RVVZ Vysočina	Ždár nad Sázavou	PS Hamry
13. – 15. 4. 2012	Kamínka	Mladá Boleslav	ÚPVC
21. 4. 2012	Pionýrská Stezka – krajské kolo Vysočina	Heraldice	PS Okříšky
5. 5. 2012	Český pohár v ringu	Dolní Slivno	1. PTS Táborník Mladá Boleslav
16. 5. 2012	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
8. – 10. 6. 2012	Branná hra Cesta odhodlání	Lužické hory	PS Výři Stráž pod Ralskem
27. – 30. 9. 2012	Víkend Zlaté fazole	Královéhradecký kraj	Pionýr
7. – 9. 6. 2013	Republikové setkání pionýrských oddílů	Plzeňský kraj	PIKOP

Obsah čísla 5

1 Čertovská škola, PS Tuláci Klatovy

2 Závěr projektu Umačkání dětmi

4 Informace z jednání orgánů Pionýra a ČRDM

5 Kamínka 2012

6 Kapky, potoky, řeky... ...utvářejí světy – CVVZ 2011

7 Informace z (o) ústředí

8,9 Aktuality z Klíčení

10,11 Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa

12,13 Sami o sobě – zprávy ze sdružení

14 Táborový koutek

15 Nesmrtelné oddíly

16 Vzdělávání

17 Mávnutí křídel motýlích

18 Česká přísloví vědecky II. – kvíz

19 Kaleidoskop

20 Zimní pletení – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: Renata Holá

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 12. 2011.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi.

Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohlávek (Martin), Mgr. Karel Krτίčka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Jiří Filípek, Dalibor Vlach. Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Předvánoční Výkonný výbor ČRP

Ve stejný den, kdy se konal závěrečný večer projektu Umačkáni dětmi, se sešel i Výkonný výbor ČRP. Na programu bylo mnoho obvyklých „provozních“ témat, jako rozhodnutí o auditorovi, dále schvalování

pravidelných materiálů a podobně. VV se také věnoval připravovaným aktivitám, jako jsou Oblastní porady 2012, Pionýrský geocaching, Dny otevřených dveří (str. 14 a 15 minulého čísla), Ledová Praha a koncert

Děti dětem. V souvislosti s koncertem Děti dětem byla projednávána i cena Modrý slon a součástí usnesení byl i úkol zveřejnit příslušné rozhodnutí a především jeho zdůvodnění v Mozaice Pionýra – čtete dále.

Zdůvodnění rozhodnutí VV ČRP ve věci ceny Modrý slon

V minulém roce nebyla na koncertu Děti dětem na rozdíl od několika předchozích ročníků předána cena Modrý slon pro účastníky Pionýrského Sedmikvítku v části Clona (film, foto, video). Nepředání ceny provázelo několik nesouhlasných reakcí a tvrzení, že k tomuto

kroku nevedly žádné objektivní důvody, ale pouze osobní podjatost předsedy Pionýra. Věc byla předána k dořešení Sekci výchovy a obsahu činnosti ČRP a opakovaně se jí zabýval i Výkonný výbor ČRP, který v prosinci přijal rozhodnutí o nepředávání této ceny na koncertu Děti dětem ani jiných akcích pořádaných centrálně Pionýrem, a to z následujících důvodů:

- Neexistuje statut ocenění ani pravidla jeho udělování.
- Na název Modrý slon existovaly dvě ochranné známky. Jednu ještě v roce 2010 vlastnila soukromá osoba – mimo jiné na fotografie a obrazové záznamy, byla tedy po mnoho let v přímém střetu s pionýrským oceněním. Druhá, stále platná, ochranná známka patří firmě Sogico S.A., v tomto případě se předmět činnosti s pionýrskou

soutěží Clona přímo nekříží.

- Ocenění s názvem Modrý slon předává od roku 2006 Centrum pro zdravotně postižené Libereckého kraje o. s. v rámci projektu Tvoříme duši. Je udělováno v deseti kategoriích: malba, keramika, fotografie, textilní tvorba, kombinovaná technika, literární tvorba, divadlo, tanec, hudební tvorba – což se významně překrývá s Pionýrským Sedmikvítkem, v kategorii fotografie i s oblastí film, foto, video (Clona). Toto centrum má jako ochrannou známku registrovaný vzhled ocenění (keramická medaile s modrým slonem z boku).
- Nadace Slon, jež snad cenu zaštiťovala (a na níž se podílela i Helena Růžičková), je od roku 2006 v likvidaci.

redakce

Předávání ocenění na X. ročníku koncertu Děti dětem v roce 2007

Krátkodobé priority ČRDM pro rok 2012

Na 35. valném shromáždění České rady dětí a mládeže byly mimo jiné přijaty krátkodobé priority ČRDM pro rok 2012. Pokud vás tedy zajímá, čemu se bude ČRDM v roce 2012 věnovat, přečtete si následující body, které jsou převzaty z dokumentu, který byl na zatím posledním Valném shromáždění ČRDM jednomyslně schválen:

- Zákonné normy a právní prostředí – občanský zákoník, „Zákon o dobrovolnictví“, Zákon o veřejně prospěšných organizacích – diskuze společného stanoviska. Důraz na nutnost vybudování veřejného rejstříku o.s.
- Vyhlášení další výzvy v operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, která by byla použitelná pro financování co nejširšího spektra aktivit členských sdružení.
- Klíče pro život – partnerství na větvi „Uznávání neformálního vzdělávání“, spolupráce na zadání VŘ, propagace výstupů.

Podpora transportu výsledků k zaměstnavatelům.

- Projekt strukturovaného dialogu – důraz na výstupy projektu a jejich využití.
- Evropské fórum mládeže – maximální zapojení našich členů do zahraničních akcí.
- Karty Euro 26 – vybudování udržitelného modelu provozu, distribuce a rozvoje slevových, potažmo členských karet.
- Bambiriáda – zapojení Slovenska, mezigenerační téma, podrobné zhodnocení.

- 72 hodin – Ruku na to! – zavedení a zhodnocení projektu.
- Adam.cz – změna designu, zvýšení návštěvnosti.

- Hoštění dobrovolníka ze zahraničí – ČRDM dokončí proces akreditace hostitelské organizace EVS. Dobrovolník bude zapojen do přípravy projektu 72 hodin.

To je z krátkodobých priorit ČRDM vše. Brzy by však mělo být dokončeno vyhodnocení dlouhodobé strategie a vytvoření nové, která bude obsáhlejší a bude se dívat dále, než jen na jeden rok dopředu. Doufáme, že některé projekty a možnosti, které je díky ČRDM možno v Pionýru (a pionýry) využívat, povedou ke zlepšení každodenní činnosti. Určitě se s nimi budete mít možnost v nadcházejících číslech seznámit.

Miroslav „Anštajn“ Jungwirth

Pozvání na místo, kde je vždycky prima ochutnávka druhá.

V minulém čísle Mozaiky jsem vás – čtenáře seznamovala s připravovanou akcí Kamínka 2012. Jednalo se spíše o obecné seznámení, neboť nabídka dílniček se teprve rýsovala a lektoři se oslovovali. Není tomu jinak i v současné době, ale už dnes můžeme mluvit o konkrétní nabídce jednotlivých dílen a některé budeme v dalších číslech Mozaiky představovat důkladněji.

Nabídka jednotlivých dílen a celého programu bude v nejbližších dnech zveřejněna na webových stránkách kaminka.pionyr.cz. Přes webové rozhraní se budou moci zájemci o akci Kamínka přihlásit a vybrat si z nabídky to, co je zajímavé, co je láká, i to, o čem by chtěli získat nové poznatky a prožít něco, co ještě nezažili. Od toho jsou přeče Kamínka!

Nabídka Kamínek se bude průběžně do jednotlivých oblastí doplňovat. Mezi vybrané oblasti patří pohybové aktivity, výchovné programy, rukodělníky, oblasti Pionýrského Sedmikvítku, neformální setkání, diskusní fóra k různým tématům, výměna zkušeností...

Ráda bych vyzvala všechny pionýry, kteří mohou nabídnout Kamínkům něco z výše zmiňovaných oblastí. Každý počin je vítán!

Z oblasti pohybové by možná stálo za to oživit aktivity, které jsou tak trochu zapomenuté, jako ringo, kriket, softball...

Jsem přesvědčena, že máme mezi sebou lidi, kteří mohou nabídnout zkušenosti s psychomotorickými hrami, které přijímají s nadšením nejen menší děti.

V našich pionýrských oddílech se zabýváme environmentálními oblastmi – ochranou přírody a určitě jsou mezi námi tací, kteří tuto oblast s dětmi zkouší

díky výchovným programům. Bylo by dobré s těmito programy zájemce – účastníky Kamínek seznámit, zkusit si něco praktického a předat zkušenosti mezi sebou.

A v neposlední řadě by určitě stálo za to oživit některé oblasti Pionýrského Sedmikvítku, vždyť například tanec nebo divadlo nabízí tolik možností k využití fantazie dětí, ale i dospělých.

Kamínka 2012 budou mít hvězdnou motivaci. A když jsem to napsala, tak nejsem daleko od pravdy. Přihlášení účastníci se budou pohybovat

hvězdnou oblohou a navštěvovat některá objevená, ale i neznámá místa ve vesmíru. Rozhodně nebudu prozrazovat více, protože pak bych vzala Kamínkům to, na co se všichni těšíme – očekávání zahajovacího rituálu. Rituál patří ke Kamínkům stejně tak, jako ke kamnům oheň, či hvězda k obloze. Mohu jen prozradit, že autorem motivace Kamínek 2012 je Láďa Šimek, tedy záruka skvělých motivací. Rozhodně se máme na co těšit!

Ludmila Kočí

Ilustrační foto: Kamínka 2011

Významné dny

Skončil Evropský rok dobrovolnictví a po něm následuje Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. I to je možná zajímavý námět na povídání s dětmi v oddílech. Zde si ale jako v předchozích číslech představíme ochutnávku významných dnů, které patří k měsíci lednu.

10. leden – Mezinárodní den tuleňů, lachtanů a velryb

Souvisí s Mezinárodní úmluvou o regulaci velrybářství, jež byla podepsána v roce 1946 ve Washingtonu.

27. leden – Mezinárodní den památky obětí holocaustu

Byl vyhlášen Valným shromážděním Organizace spojených národů 1. listopadu 2005 na jeho 42. plenárním zasedání. Tento den má připomínat utrpení přibližně šesti milionů židovských obětí během Holocaustu za druhé světové války. Datum 27. ledna bylo vybráno záměrně, jelikož 27. ledna 1945 byl Rudou armádou osvobozen nacistický koncentrační a vyhlazovací tábor Auschwitz-Birkenau (Osvětim-Březinka).

28. leden – Den ochrany osobních údajů

Slaví se od roku 2007. Vyhlásila jej Rada Evropy u příležitosti výročí podpisu Úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat z roku 1981. Na tento den připadá i **Mezinárodní den mobilizace proti jaderné válce**, který se slaví od roku 1986.

31. leden – Světový den pomoci malomocným

Byl zaveden v roce 1954 z iniciativy francouzského novináře a řečníka Raoula Follereaua. Přestože se již od roku 1946 dá lepra spolehlivě vyléčit, stále jsou na světě země, kde na její následky umírají lidé. Celé dvě třetiny všech registrovaných pacientů žijí v Indii.

Kapky, potoky, řeky... ...utvářejí světy

Takové bylo heslo letošní CVVZ. Některé emotivní zážitky musí ještě chvíli doznít. Některé zážitky nelze ani popsat – ty se musí prožít. Pro nezavěčené zde budu vyprávět o východočeské Celostátní Vzájemné Výměně Zkušeností 2011. Letošní ročník se konal v Hradci Králové již od středy 16. listopadu. A jelikož byl státní svátek ve čtvrtek, tak se CVVZka mohla pořádně protáhnout. Sice se nás nesjel takový počet jako v roce 2004, kdy nás bylo 1246. Letos se CVVZky účastnilo 552 lidíček z nejrůznějších koutů naší i Slovenské republiky. U statistiky ještě chvíli zůstanu, průměrný věk účastníků byl letos 26,8 roku. Nejpochetnější rokem narození byly roky 1992 a 1993, tedy děčka ve věku 18 a 19 let, čímž se podle mého názoru letošní CVVZka řadí mezi ty s nejnižším věkovým průměrem. Ještě stále se mi v hlavě honí spousta zážitků a nevím, z kterého rohu začít, ale asi odtud:

„Já dávám svou víru,
že přátelství má sílu,
já dávám svou víru,
do proudů tvých.
Řeko má, nes je dál,
pít lidem dávej,
řeko má, nes je dál,
až do moří.“

Toto jsou slova hymny z večerního zahajovacího ceremoniálu. Opravdu neopakovatelný zážitek. Probíhal v Jiráskových sadech nedaleko od soutoku Labe a Orlice, vlastně ve středu města, i když stranou od civilizace. Když jsme si jeden od druhého zapálili své ručně vyrobené pochodně, rozdělili jsme se na dvě části a vydali se s pochodněmi k Labi a Orlici, kde jsme je zabodali do připravených polystyrénů

a nechali je odplouvat po proudu řek. Po pár minutách jsme se my i naše pochodně opět setkali, za tajemného večerního osvětlení nedalekého mostu, u soutoku obou řek. Opět na dlouhou dobu jeden z nezapomenutelných rituálů.

Programů byla obrovská nabídka. Od nejrůznějších fyzických aktivit, her venku i v klubovně, icebreakery, orvačky apod. či rukodělné – Quilling (papírový filigrán – tvoření z proužků papíru), šperky z umělé pryskyřice, dřevěné či korálové šperky, vodní rakety z PET lahví apod. Také jsme si mohli vyzkoušet, jak jsou na tom naše mozkové závity, buď v úžasné sekci Hry a hlavolamy, či Jak zvítězit nad svou pamětí nebo třeba Šifry. Ale ne všichni si chtěli jen hrát a lámat si hlavu. I pro ty tu byly téměř nekonečné řady programů. Přece se celá akce jmenuje Výměna Zkušeností. Tak například Bodování v oddílech, Celotáborové hry, Cykloturistika, Pravidla nejen v oddíle atp. Bylo toho opravdu mnoho a nedá se tu všechno vypsat. Také tu byla možná i „pastva pro duši“ jako například bubenický workshop. Samozřejmě nechyběla ani Čajovna u Poutníka a herna deskových her, již vládl nezapomenutelný Bobo. Ale to samozřejmě není zdaleka všechno, co se dalo na CVVZce zažít a vyzkoušet. Kdo si to nevyzkoušel a nezažil, tak neví, co se všechno nedá jen slovy napsat. Složení lektorů bylo také úžasné, jak profesionálové, tak „obyčejní“ lidé z různých sdružení, přijeli předat své zkušenosti všem ostatním.

Jednoduše čtyři dny naplněné zážitky a ukončené dalším nezapomenutelným rituálem. K závěrečnému ceremoniálu jsme se sešli v nedaleké tělocvičně v sobotu večer. Na místě nás přivítala folková skupina Marien, která nás zároveň provázela celým večerem. Napjatě jsme čekali, s čím přijdou pořadatelé, zda bude závěrečný ceremoniál stejně emotivní, jako ten úvodní. Naše očekávání bylo brzy naplněno. Do sálu v rytmu známé mantry vtančili čtyři vodní víly, které představovaly čtyři východočeské řeky – Labe, Metuji, Kněžnu a Orlici. Víly vlyly do hliněné nádoby vodu z výše zmíněných toků a potom utvořily ze všech účastníků čtyři prameny, které dovedly k samotnému soutoku a umožnili jim vložit do nádoby minci s přáním. Během večera byly předány Březové lístky, tentokrát ve větším množství, než bývá na CVVZ zvykem, neboť, jak

pronesli Kolčava s Démonem, kteří předávání zaštitovali, je potřeba znovu začít šířit poselství BL dál.

Co tedy zbývá nakonec? Samozřejmě obrovský dík všem pořadatelům v čele se skvělým a nepostradatelným náčelníkem Ondrou Knotkem, který byl snad vždy a všude, stále usměvavou Ivou Rýmou Vejvodovou a starostlivou Nikol (jejímuž miminku přeji co nejvíce zdraví). Jednoduše všem, jejichž jména si už tak zcela nepamatuji. Celá CVVZka je zážitek nejen na celý následující rok, ale i na celý život. Nálada, která na místě panovala, byla velmi přátelská a moc pohodová. Myslím, že nemluví jen za sebe, ale už teď se těším na příští rok do Šumperka a těším se i na všechny lidičky, s kterými se opět setkám.

Jitka Kulhánková
Foto: Ivana Kožíšková

Postavte na kafe, vyrážíme!

Kočovní cirkus zvaný Oblastní poradý opět vyráží na cestu po Čechách, Moravě a Slezsku. Za jeho pomyslného principála by se tentokrát mohla označit Sekce výchovy a obsahu činnosti ČRP, protože právě otázky jí příslušející by měly tvořit dominantní součást programu Oblastních porad.

Obrátili jsme se proto s několika otázkami na vedoucí zmíněné sekce, Kateřinu Součkovou.

Zkus shrnout, co čekáš, že nám začátek roku přinese.

Věřím, že nové nápady, energii a rozřešení několika zapeklitostí v pionýrské činnosti. Mým, a doufám, že i celé sekce, cílem je jasný přehled aktivit ve sdružení. Takový, kde si každý najde své a bude mít zároveň co nabídnout, kde budou věci tradiční a kde bude dost místa pro novinky.

Můžeš trochu konkrétněji nastítnit, co by se mělo na oblastních adresách probírat?

Mělo by zaznít několik zcela jasných otázek:

- Jaké akce pionýrské skupiny chtějí či naopak nechťejí?
- Proč se republikových akcí tolik neúčastní a jak to změnit?
- Proč některé republikové akce nepořádáme a jak to změnit?
- Co kdo můžeme nabídnout sdružení?
- Jaké jsou představy sdružení o činnosti SVOČ?

Debata by se měla dotknout akcí jako takových (nové aktivity – geocaching, zrušení starých), směrnic a pokynů a v neposlední řadě organizace práce sekce.

Jakou zpětnou vazbu očekáváš a jak s ní chce sekce pracovat?

Doufám, že vzájemné poznání a pochopení nám (SVOČ) pomůže lépe připravovat a koordinovat činnost ve sdružení. Zcela konkrétně potřebujeme slyšet, za jakých podmínek jsou jednotlivé složky sdružení ochotné pořádat a účastnit se republikových akcí, ať již soutěží, setkání či přehlídek. Tyto podmínky chce sekce zapracovat do pokynů a směrnic, tak aby se staly vodítkem a zárukou spolupráce namísto nepřekonatelných požadavků a zdí. Optimisticky věřím, že se setkáme s nápady a chutí věci měnit, abychom všichni byli spokojeni.

Myslíš, že by oblastní poradý měly ve věcech obsahu činnosti přinést nějaký viditelný posun?

Určitě, jinak si od jejich účastníků koleduji s celou sekci o pěkných pár facek. Určitě se posun neprojeví ve všem a hned, to není reálné. Ale určitě se posunu dočká záležitost akcí Pionýra, na kterou se v roce 2012 chceme zaměřit nejvíc.

Pro mne by byl nejlepší posun, kdyby jednotliví zástupci skupin, KOP a členové ČRP přijali odpovědnost za

společné dění a zajímali se o to, co se děje. Myslím si, že jsme v sekci otevřeni novým nápadům a myšlenkám, ale přijít s nimi musí i jiní. Sekce se pak může starat o vytvoření co nejlepších podmínek.

ptal se Jakub

Krátce z ústředí

- Inventarizace, probíhající tradičně na konci každého roku, byla tentokrát rozšířena i o několik úseků Ústředí Pionýra.
- S blížícími se Vánocemi se v prostorách ústředí začaly záhadně objevovat větve jehličnanů.
- Podle vzoru koshulka bude zprovozněn i nový web sloužící k přihlašování na akce – prihlashovna.pionyr.cz.
- Při inventuře v objektech Louny a Malíkovice bylo sice mrazivo, ale výsledky zahřály.
- Pracovníci ústředí si v prosincovém shonu našli i jeden společný večer na předvánoční „besídku“.
- I v prosinci jsme hráli dobrovolníkům písničky na přání.
- Před koncem roku bylo potvrzeno a odevzdáno prodloužení členství Pionýra v ČRDM, snad bude mít ekonomka Káča dost v kasičce i na zaplacení členských příspěvků.
- Ačkoliv tomu počasí moc nepřeje, dělala Irena Černá koncem roku vše pro to, aby na začátku února byla Praha opět Ledová.
- Během vánočních svátků zahynula Zuzana Daňhelkové již čtvrtá rostlina.
- Redakční tým Mozaiky se 1. 12. 2011 rozrostl o potenciálního člena. Než se ale bude moci plně zapojit, bude se o něj rodina odpovědného redaktora muset alespoň dvacet let starat a na tuto zodpovědnou úlohu ho připravovat.

S nadhledem

K Novákům přijde podomní prodavač vysavačů. Na zem vysype spoustu odpadků a povídá: „Všechno, co tenhle vysavač nevysaje, tak sním.“ „Hm“, zabručí pan Novák, „tak to přeji dobrou chuť, od včerejška nám nejde proud.“

Na břehu ostrova stojí zarostlý vousatý muž a mává rukama na loď plující okolo. „Kdo je to?“ ptá se jeden pasažér kapitána.

„Nevím, ale vždy se takhle raduje, když plujeme okolo.“

Jde misionář savanou a najednou se před ním zjeví lev. Misionář se začne modlit: „Pane bože, dej tomu lvovi křesťanské citění.“ A ten lev se postaví na zadní, sepne ruce a říká: „Děkuji ti, Hospodine, za jídlo, které teď přijmu.“

Průvodčí s úlekem objeví paní visící za límeček na dveřích vlaku. „Propána, jak dlouho tu už visíte?“ „Už co jsem vystupovala v Kolíně!“ soptí paní. „Tak to mi dáte ještě 120 korun.“

Ve firmě kráčí po chodbě mladý perspektivní zaměstnanec a potká kolegu, bezradně stojícího nad skartovačkou. „Můžu vám nějak pomoci?“ ptá se. „Ale to byste byl velmi laskav, nevím si rady s tímto přístrojem.“ odpovídá druhý muž a podává mladíkovi papír. Ten ho bez meškání vloží do stroje a skartuje. Děkuji vám,“ raduje se kolega. „Prosil bych to čtyřikrát.“

Žena má doma tři milence a překvapí je doma manžel. První běží do koupelny, druhý do kuchyně a třetí se schová do brnění na chodbě. První křičí z koupelny: „Paní, tu vodovodní baterii máte opravenou“. A odejde. Druhý křičí z kuchyně: „Paní, ten sporák máte spravenej“. A odejde. Třetí stojí v brnění před manželem a ptá se: „Kudy tudy na Karlštejn?“

Pan učitel píše na tabuli vzorec HO_2 a ptá se podřimujícího Petra co je to za vzorec? Petr koktá: „Pane učitelí, mám to na jazyku.“ „Tak to honem vyplivni, protože to je kyselina.“

Projekt Klíčení je v plném proudu ověřování. Na těchto stránkách vás pionýrské skupiny a oddíly, které jsou zapojeny do projektu, seznámí s tím, co za uplynulý měsíc při ověřování dělaly a jak se jim práce líbila. Pro velký počet příspěvků uvádíme pouze výběr.

Mládátka a Zvířátka – Nejmladší

PS Tuláci, Klatovy Jak jsme „mydlili“

„Co budeme vařit?“ ptají se děti, když do klubovny neseme mikrovlnku. Čeká nás výroba mýdla, ale to děti ještě netuší. Když jsme vybalili sadu na výrobu mýdel, všem svítl a klubovnou se nesly výkřiky „To ale voní!“ nebo „Jé, já chci taky růžový mejdlíčko!“ Každý si vybral formičku na mýdlo, rozeřál kousíček v mikrovlnce, a když míchal různé barvičky a třpytky dohromady, musel dávat pozor, aby se neopařil. Pak už jen nalít směs a trefit se do formičky. Všechny děti to hravě zvládly, teď už jen čekat, až mýdlo ztuhne. Další částí mýdlové schůzky byla štafeta.

Samozřejmě ne ledajaká! Děti zápasily s posiláním dozadu, do stran, zkrátka všude, kam vedoucí zaveleli. Snadné to nebylo, mýdlo všem chtělo utíkat z rukou, klouzalo do všech stran a párkrát dokonce letělo.

mokrého mýdla dopředu, dozadu, do stran, zkrátka všude, kam vedoucí zaveleli. Snadné to nebylo, mýdlo všem chtělo utíkat z rukou, klouzalo do všech stran a párkrát dokonce letělo.

PS Smog, oddíl Svišti

Dneska jsme si hráli na cirkus. Nejdřív jsme předváděli zvířátka, která tu můžeme vidět, a dost jsme se u toho nasmáli. Když jsme vytáhli padák, děti koukaly, co to je, nikdo ho totiž dřív neviděl. Každý se chytl padáku a začali jsme si hrát. Nejdříve jsme se točili dokola, pak posílali míček a taky se pod padák schovávali. Největší úspěch měla hra Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku. „Modrou,“ vykřikla Pěťa a modrásci se div neumlátili, když si vyměňovali místa pod padákem. Chochy se vtipně rozhodl říct všechny barvy najednou a to jste měli vidět tu melu. Jasně že jsme se vyměnit nestihli a padák nám uletěl. Velký úspěch mělo taky vlnobití, ten pocit ležet uprostřed a kolem vás to víří. Padák u nás určitě nezůstane ležet ve skříni a už teď se těšíme, že vyzkoušíme další hry.

Píďa, Perla, Šárka

Putování se psem – Mladší

PS Kolo Koloveč

„Nezapomeňte! Zítřejší noc s překvapením!“

„A přijedou zase děti ze Staňkova?“

„Samozřejmě!“

„A přineste si knížky! Jak obrázkové, tak ty, co rádi čtete!“

Noc s Hansem Christianem Andersenem začala povídáním o knižních ilustracích a jejich autorech. Kresby děti znaly, jen většinou neznají jméno malíře. S menší nápovědou to nakonec daly dohromady. Vše dovršila skvěle vybraná pohádka Jak se z kosa stala kosa, k níž měly namalovat obrázky.

Děti si přinesly úplné poklady a tak se k nim také chovaly. Hlavně ale dovedou dlouho a zajímavě o své oblíbené knize vyprávět. Ve čtení jsme se střídali: začaly děti a postupně jsme se dostali na řadu i my vedoucí. Naše úryvky poslouchali již jen ti nejvytrvalejší posluchači – neboť co je nejlepší na usínání? Přece krásná pohádka.

Borůvka a Magda

PS Klubovna Čtrnáctka

Třpytky kam se podíváš

Podzim se přihlásil o slovo a my jsme opět zavítali na naši oblíbenou táborovou základnu Švrčkovo. Jako hlavní náplň jsme zvolili výrobu věcí z moduritu, ale děti si domů odvezly mnoho dalšího, např. vánoční přáníčka, náušnice a náramky z korálků, či vlastnoručně vyrobené a malované svíčky.

Děti si z moduritu vyrobily ozdoby na stromček. Modurit vyválely (posloužily sklenice od zelí), vykrojily si vlastní vzor a dotvořily si jej dle svých představ barvičkami a třpytkami. Výsledné výrobky byly krásné, a proto ani nikomu nevdalo, že třpytky jsou i okolo chaty. Ono se taky není čemu divit, když se holky postaraly o to, aby se třpytky nejen výrobky, ale i ony a všichni okolo.

Jana Hirková

Příběhy ze staré půdy – Starší

PS Chomutov

Vánoce, Vánoce přicházejí

Oddíl Rolničky je jedna velká rodina, a tak jsme se rozhodli uspořádat společné „Falešné Vánoce“. A byly to Vánoce se vším všudy, i se sněhem.

Celou sobotu jsme neměli čas lenořit. Dospěláci připravovali štědrovečerní menu, děti nazdobily perníčky, vyrobily pro své maminky šperky z Fimo hmoty, připravily stromeček, štědrovečerní tabuli a krásné vánoční srdce našeho oddílu.

Nejprve jsme naplnili naše bříška. Venku pak čekal stromek s vánočními přáníčky do našeho srdce, v klubovně pak stromek i s dárky. Pohráli jsme si s novými hrami, které jsme pod stromečkem našli, a zahráli si jednu společnou hru s „maršmelouny“. Každý hráč si postupně dal do pusy jeden bonbon, nesměl ho sníst ani kousat a musel říct: „Já jsem chlupeťák medvěd.“ A bonbony přibývaly. Vítěz jich do pusy dostal 17!

PS Hrádek

Gelové svíčky

Na oddílové schůzce jsme se pustili do tvorby gelových svíček. Na začátku jsme si s dětmi povídali, jak se takové svíčky připravují a co je k nim vše zapotřebí, a potom už jsme se dali do přípravy.

Na schůzku jsem přinesla spousty různých materiálů, ze kterých jsme mohli vybírat a skládat zajímavé koláže do nádobek, které jsme poté zalili rozpuštěným voskem. Děti se předháněly v tom, kdo vytvoří zajímavější a barevnější uskupení z mušliček, sušených květin, dekoračního písku či korálků. Po vyzdobení nádobek nás čekalo to nejdůležitější rozhodnutí, a to, jakou barvu vosku vybrat, aby naše koláž co nejvíce vynikla. Po krátkém rozmýšlení vyhrály růžová, modrá, zelená a čirá barva. Děti nám nadšeně pomáhaly umisťovat knoty do zalitých nádobek a těšily se, jak budou jejich dílka vypadat, až gel dostatečně ztuhne a budeme se moci společně obdivovat jejich krásu na naší soukromé výstavce. A opravdu. Po zatuhnutí vypadaly všechny svíčky moc hezky a děti se dmuly pýchou, když jsme je chválili, jak jsou šikovné. Na konci schůzky si je nadšeně odnášely domů, aby se pochlubily i před svými blízkými svojí zručností.

Simona Hejlová

Osmá planeta – 15+

PS Jitřenka Kdyně

Tentokrát si 21 kamarádů přišlo zahrát sportovní hru Voda. Zpočátku všichni vedli rozsáhlé diskuze: „Ty si chceš na konci listopadu hrát s vodou?“ „Nahradíme to pískem!“ „Vidíte, pánové, moje vlasy? Budete z nich ten písek lovit!“ Ano, jednalo o hru s vodou. A to o opravdovou bojovku, takže všem bylo předem jasné, že nikdo nezůstane suchý.

Takže se vše začalo chystat. Jedni se svlékli do triček, jiní zase oblékli maskáče až pod bradu. Pořád chtěli bojovku a zápasy a teď si to všichni užili. Běhali mezi dvěma kruhy a přenášeli vodu jako o život. Nakonec byli mokří ti svlečení i ti oblečení. Důležité bylo, že nikomu nezmezlel úsměv z tváře. Všichni se těší, jak si hru zahrají s dětmi na táboře.

Ivana Mochurová

PS Šenov

V listopadu byly v plánu čtyři hry. Dvě akčnější Zvířátka a Kdo uteče, vyhraje a dvě statické Právo bingo a Předávání zprávy.

Odpočínuli jsme si u Předávání zprávy. Každý z nás určitě už hrál tichou poštu. Jako první jsme pošeptali „Cukrkandl“ a po chvíli šeptání prokládaného pár výkřiky „Cože?“, „Co to?“ se k nám donesla předaná zpráva – „Suprmandl“. Avšak naše hra se ždíbec lišila. Předávali jsme obrázek, který jsme kreslili na záda toho před námi, a poslední jej znovu překreslil na papír. Někteří z nás jsou však krapet lechtiví a hlučí a výskají, když jim někdo kreslí prstem na záda. Tato hra přinesla obdobné výsledky jako Tichá pošta, ale rozdíl bych popsal trochu jinak – nabídli jste da Vinciho a dostali Picassa.

Při hře „Kdo uteče, vyhraje“ jsme se snažili o únik z kruhu, aby nás nikdo nechytl. Hra měla rozvíjet reakci a postřeh – mně však rozvinula jenom modřinu na hlavě po ukázkovém zastavení technikou „mae ashi geri“. Až později jsme se dozvěděli, že účastníci stojí čelem ven z kruhu a ne dovnitř (tisková chyba metodického listu). Příště to zkusíme už správně, ale i tak určitě už nebudu znovu unikat z kruhu kolem té malé, copaté holky, i kdyby nakrásně ke mně stála záda.

Věra Kubinová a Jan Gabzdyl

Nebýt org je in!

Řeč kluků a děvčat vždycky obsahovala nějaké zvláštní výrazy i slova. Řekl bych, že jejich slovník je dnes daleko bohatší. A módně proměnlivý! Kdeže jsou časy slůvka boží! Přežívá i husť v jakékoli vazbě, kladné i záporné. Nejenže děcka málo čtou, jak konstatují kantoři, leckdy i málo mluví, zato používají plno zkratk. Mejlová a hlavně mobilová čeština bez hacku a carek je toho dokladem.

A tak není divu, že in je nebýt org, což přeloženo do dospělštiny znamená, že nejsi organizován v nějakém spolku, sdružení či organizaci. Ať je to v Sokole, Pionýru, Junáku, u Tomiků či někde jinde. A co členství v nějaké partě dětí nebo mládeže? To je pro ně volné, i když může mít jakási svá (ne)psaná pravidla. Tak to kluci i děvčata asi chápou.

Pro jejich budoucnost je to handicap. Budou snáze manipulovatelní. Tak to aspoň vidíme my, kteří s dětmi a pro děti pracujeme. V kolektivu je vždycky větší síla, kamarádství, pomoc i porozumění. Stačí se obrátit do historie. I proto by pro děti být org mělo být naopak in!

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Budme připraveni!

Bylo to někdy v listopadu, kdy po Česku řádil smog. I oddílovka byla taková nějaká posmutnělá. A čert ví jak, přišla řeč na nehody – ale zimní! Vždycky prý se píše a mluví o tom, jak jsme na zimu připraveni, a pak přijde první sníh, první námrazy a už jsou tady potíže.

Nějak mi tím ti naši plameňáci nahráli a já se zeptal, jak jsou na zimu připraveni oni?

Byla z toho docela pestrá beseda. Nemluvílo se jen o oblečení, ale o zimních radovánkách a sportech i s úrazy, které je doprovázejí. Tu a tam někdo věděl, jak se zachovat, kam zavolat o pomoc, co udělat v první chvíli. Tak jsme si to zopakovali.

Shodli jsme se i na tom, že bychom třeba měli posypat nebo uklidit chodníky a cestičky. Především pro děti a matky s kočárky nebo pro seniory. Těm

bychom zase měli pomáhat zvládnout zimní potíže s nákupy nebo s donáškou uhlí na topení.

Až jsme s Míšou žasli, na co všechno si vzpomněli! Tak jsme to besedování zakončili takovou jednoduchou výzvou – buďte připraveni, jako správní pionýři! A jak se ukázalo, tu a tam opravdu připraveni byli!

A jak jste na tom u vás?

Oddílák Boubín

Jak to dělají jinde Boj o klíče

Při první letošní schůzce jsme svedli lité boje o klíče. Ale k čemu nám budou? Je to jenom bodování za soutěže? Ne, ke každému klíči přece patří zámek. Ale kde ho máme najít? To už se dneska nedozvíme.

Na další schůzce nás indicie dovedly k jednomu starému domu a před námi byly první zamčené dveře. Vyzkoušeli jsme vybojované klíče a jeden nám odemkl velké překvapení. Na půdě toho domu jsme objevili

zamčenou truhlu. Co tam asi bude? Zkusili jsme několik klíčů, ale pořád nic, až přece jenom tam jeden zapadl a odemkl nám náš nalezený poklad. Uvnitř truhly jsme našli Příběhy ze staré půdy, které nás budou letošní rok provázet.

A tak se naši Tuláci setkali s projektem Klíčení, který tento rok budeme ověřovat a o kterém jsme se občas, jen tak mezi řečí, zmiňovali.

Renča, PS Tuláci, Klatovy

PS. A jak to děláte u vás? Napište, pošlete fotky, podělte se s kamarády!

Robin a Páťa – „Být připraven“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEEP

PÍŠE: V. TOMAN – HADŽI

Jak se stát novinářem: Napiš zprávu!

Novinářské řemeslo už dělám nějaký ten pátek, tedy spíše pár desítek let. A víte, jak jsem začínal? Chodíval jsem u nás v Plzni do regionální redakce celostátního deníku a občas jsem tam přinesl informaci, že se bude konat nějaká akce nebo že jsem viděl něco zajímavého, nějakou událost a tak podobně. Až mi jednoho dne vedoucí redaktor řekl:

„Přece nejsi tak hloupej, abys nedokázal napsat zprávu!“ Tak jsem ji napsal – a dodnes mám výstřížek z novin s ní schovaný.

Nemusí každý z vás být novinářem, dopisovatelem, zpravodajem, reportérem, redaktorem, či jak se všechny ty mediální profese nazývají. Zprávu o nějaké události, zážitku, sdělení, byste však měli umět dát dohromady a napsat. Zkuste si zahrát na oddílové nebo i družinové schůzce na redakci! Každý z vás dostane za úkol napsat zprávu o nějaké akci, která se u vás v nedávné době – nebo právě teď! – stala. Psát můžete všichni na jeden námět, nebo si určete více možností. Na napsání si stanovte čas zhruba 20 minut. Zprávu můžete doplnit i fotografiemi nebo

náčrtkem místa, kde se událost stala (bývá to i v televizi nebo v novinách), snímkem účastníka či svědka, pokud vám poskytl informace atp.

Ve zprávě by mělo být, kdy, kde a proč se to stalo. Kdo byl přítomen – účastníkem či svědkem. To platí hlavně pro rychlé aktuální informace. Píšete-li o tom, co se stalo, připojte své názory, dojmy i závěry.

Vaše zpravodajské pokusy ať zhodnotí buď vedoucí, nebo si pozvete odborníka, třeba učitele, pracovníka regionálního tisku apod.

A příště si ještě povíme o tom, jak psát zprávy a kam je umístit, tedy kde by se mohly či měly uveřejnit, aby si je lidé mohli přečíst.

Novinář

Hry a hříčky na sněhu O čepice

Na prostoru asi 30 x 30 metrů se stejnoměrně rozptýlí hráči. Každý musí mít čepici nebo nějakou pokrývku hlavy! Na povel začne bitva, kde každý bojuje proti všem. Kdo přijde o čepici, je ze hry vyřazen a odchází za hraniční linii. Není dovoleno užívat síly! Do vzájemných potyček se hráči nesmí pouštět. Smí jen natáhnout ruku k soupeřově hlavě, a když včas neuhne, přijde o skalp. Všechno závisí na obratnosti a rychlé reakci hráčů. Bojuje se, až na hřišti zůstane jediný vítěz! Hra má obvykle více kol a připomíná tak trochu známou hru na babu. Na sněhu se však hraje přece jen jinak než na louce nebo v místnosti. Vhodná je pro dvanácti až čtrnáctileté děti.

Sněhové sloupy

Kromě stavby sněhuláků můžete soutěžit i o jiné sněhové stavby. Třeba o nejvyšší sněhové sloupy! Nezáleží na tom, jak širokou základnu použijete, jde opravdu jen o tu výšku! A nemyslete si, nebude to tak jednoduché. Staví se totiž jen ze sněhových koulí! Malá a úzká základna nemusí sloup

udržet, široká sice dá více práce, ale má šanci stavbu podržet. Každá další koule přilepená na vrcholek může způsobit katastrofu! Staví se do určitého časového limitu!

Meteor

Potřebujete nasbírat v lese či parku aspoň třicet šišek a vybrat pro hru zasněženou louku. Na její čistý povrch z dálky rozhodíte šišky, aby byly dobře rozptýlené po celé hrací ploše. Hru pionýrům uvedete jednoduchou legendou: V noci proletěl nad touto krajinou meteor, který však před dopadem vybuchl a rozpadl se na drobné úlomky. Jděte a hledejte. Kdo z vás jich najde nejvíce? Dejte ovšem pozor ať si při hledání nezašlapete stopy dopadů! Je dobré před hrou děti informovat o tom, co je to meteorit a čím se liší od meteoru! A čemu se říká bolid. Můžete také vysvětlit, proč se snažíme získat zbytky nebo celé meteority, které na Zemi dopadnou.

Boj o věž

Ve sněhu vyměřte plochu cca 40 x 20 metrů a pak rozdělte na dva čtverce. Každý pro jedno družstvo, které na svém území postaví deset až dvacet

sněhových věžiček (podle počtu účastníků).

Věžičky jsou cca 1 metr vysoké a rozmístěné po celém území. Tedy nejen co nejdál k zadní straně! Stavíte z koulí o něco větších, než jsou ty, se kterými se obvykle koulujete. Pak se rozpoutá boj! Každý hráč se smí pohybovat jen po svém území a chránit své věžičky. Přitom zase střílí na území protivníka a snaží se zasáhnout jeho věžičky. Poškozené nebo zřícené věžičky se nesmí opravovat, a to ani když hráč svou neopatrností některou porazil! Boj trvá po určenou dobu, asi tak 15 minut. Pak jdou hráči společně posoudit, jak boj dopadl. Za nepoškozenou věžičku 1 metr vysokou dostane družstvo plný počet bodů (např. 3). Za poškozené či pobořené věžičky pak podle výšky 2 body (od 75 do 90 cm), u dalších (pod 74 cm do 50 cm) už 1 bod. Věžičky pod 50 cm vysoké považujte za zcela zničené. Zvítězí samozřejmě strana s nejvíce body.

PS. Znáte další hry a hříčky nejen na sněhu? Třeba i takové, kterých se mohou zúčastnit děti s menší pohyblivostí i jiným zdravotním handicapem?

Pošlete nám je do Tržiště – nezapomeňte, že Klíčíme!

Mikuláš v Dolním Slivně

Benátky nad Jizerou

Slivňáci z Dolního Slivna u Benátek nad Jizerou, jeden z oddílů 1. PTS Mladá Boleslav, uspořádal v místní sokolovně v podvečer 4. prosince Mikulášskou besídku pro děti z obce i blízkého okolí.

Program zajistily zpěvem, hranou pohádkou a tancem děti z našeho oddílu. V sále se sešlo na 100 diváků, kteří potleskem odměnili snažení vystupujících.

Po jedné z koled se v sále objevili čerti, anděl a Mikuláš, kteří dětem po zaretivování básničky, či slibu, že už příští rok nebudou zlobit, rozdali dárečky.

František Batěk, 1. PTS Mladá Boleslav

Turnaj v ringu

Holešov – Bystřice pod Hostýnem

Tradiční turnaj v ringu se letos konal v Bystřici 26. 11. ve sportovní hale na Sušile. Tradičně se každý rok koná turnaj jednou v Bystřici pod Hostýnem a druhý rok v Holešově. První ročník se uskutečnil v roce 1990 a od té doby se každý rok utkávají holešovští pionýři s bystřickým oddílem TOM. Po náročných a vyrovnaných zápasech letos turnaj vyhrál TOM z Bystřice. Těšíme se příští rok na odvetu v Holešově.

Členové PS M. Očadlíka Holešov

Čertoviny v Domažlicích

Domažlice

Víte, co je to purpura? V čem nosí Štěpán koledu? Proč se na Nový rok jí čočka?

Na takové otázky musely děti odpovědět při kvízu na akci zvané Čertoviny, kterou pořádala 4. 12. 2011 pionýrská skupina Mír Domažlice.

V klubovně Dřevák byl pro malé i větší děti připraven bohatý program na celé odpoledne. Mohly si vyrobit nějakou vánoční ozdobu z papíru, nebo si zahrát stolní hry. Rozhýbala je diskotéka a taneční soutěže. Šikovné čertice a čerti malovali dětem krásné obrázky na obličej. A protože Mikuláš naděloval až v pondělí, navštívili nás jen anděl a banda čertů s pytli, do kterých chtěli nacpat všechny zlobiče. Nadílka ale nakonec taky byla. Na akci se dobře bavilo asi 50 dětí. U vstupu si každý koupil magnetku s logem sdružení Život dětem, čímž přispěl do naší každoroční sbírky. Děkuje!

Jakub Čech a Dáša Čechová, PS Mír Domažlice

Drakiáda s raketami

Kopřivnice

K podzimu již tradičně patří draci, a tak jsme se rozhodli uspořádat menší výlet a vzít je s sebou. Sešli jsme se za krásného dopoledne v sobotu 5. listopadu v klubovně. Nejprve si každý musel svého draka sestavit, pak se mohlo vyrazit na cestu na Vyhnalov.

Zde byl odpoledne připraven další program a děti vyběhly na pole s cílem udržet draka aspoň chvíli ve vzduchu. Bohužel nám nepřálo počasí. Jelikož se nehnul ani lísteček, děti to zakrátko vzdaly a šly hrát do lesa ruskou schovku.

Odpoledne už za námi dorazil i druhý oddíl a pod vedením jejich vedoucích si všechny děti společně vyrobily malé rakety, se kterými si poté zahrály nespočet her. Na programu byla střelba do terče, hod na cíl nebo raketová vybíjení. Když už se všichni s raketami dostatečně vyblbli, přišla na řadu obrovská trampolína. Nakonec přišel na řadu padák, se kterým si děti vyzkoušely spolupráci.

Kamila Šumšalová, Pionýr Kopřivnice

Všetulské dostavník 2011

Holešov

Již třetí ročník oblastního kola Dětské Porty – Všetulské dostavník uspořádali 12. 11. 2011 Zlínská KOP a PS Mirko Očadlíka ve spolupráci s SVČ – Tymy. Přihlásilo se 22 soutěžících ve třech kategoriích.

Odborná porota – ve složení Zuzana Kantorová, Jiří Lošťák, Josef Drábek a Eduard Popelka měla velmi těžkou úlohu, všechna vystoupení byla velmi kvalitní. Soutěžící se předvedli ve dvou kolech. V každém zazpívali jednu písničku. Většina písniček, k velké radosti poroty, byla v češtině. Všem soutěžícím fandil také maskot – pes, který všechny výkony ocenil.

A výsledek? 1. kategorie – 1. Vendula Šturmová, 2. Patrik Možíš a Nikola Měrková, 2. kategorie – 1. Valášková Eva a Leona, 2. x 3. Barbora Paštěková a Marika Hendrychová, 3. kategorie – 1. Veronika Očadlíková, Lucie Bubíková a Andriana Tsuperiak, 2. Karolína Vaclachová, Valentýna Šipová a Alžběta Kastelíková, 3. oddíl Kamarádi – PS. M. Očadlíka. Porota doporučila většinu mladých zpěváků do celostátního finále, které se bude konat začátkem února v Praze. Všem jednotlivcům i kolektivům blahopřejeme a postupujícím přejeme v Praze hodně úspěchů. Děkuje všem, kteří se na pořádání této akce podíleli.

Mgr. Jarmila Vaclachová

Capartice 2011

Horní Bříza

Předvánoční setkání dětí, instruktorů, vedoucích i některých rodičů uspořádala PS Horní Bříza od pátku 2. 12. 2011 do neděle pro své oddíly Větrník a Dráčata. 29 účastníků prožilo zajímavý program na chatě TJ Spartak Klenci pod Čerchovem.

V pátek nás čekala návštěva Mikuláše, anděla i čerta s malou nadílkou. Sobota začíná hledáním několika kešek (cache) v okolí. Po 8 km trasy se nám podařilo nalézt dvě kešky. Počasí bylo velmi proměnlivé – vítr, mlha, občas i na chvíli vysvitlo sluníčko. Po obědě se rozdělujeme na partu malých a velkých dětí. Na programu máme ozdobení vánočních perníčků a vycházku po trase nové naučné stezky Capartické louky. Z papíru pak vystřihneme ozdoby na vánoční stromeček, který ozdobíme našimi výtvy. Mezi překvapení patří i slavnostní večeře: řízek s bramborovým salátem, nadílka dárků pod stromečkem i diskotéka. Nedělní dopoledne je dobou poznávacích her.

Jaroslav Novák, PS Horní Bříza

Dobrovolnictví pokračuje

Hrádek u Rokycan

Tento rok jsme se snažili, aby veřejnost zaznamenala, že práce vedoucích v občanském sdružení Pionýr Hrádek má pro děti, rodiny i veřejnost smysl.

K dobrovolnictví vedeme i děti. Pěknou ukázkou je tradiční sbírka hraček pro děti, žijící s maminkami v Domě svaté Zdislavy v Plzni. V pondělí 5. prosince probíhal v základní škole v Hrádku projekt „Čertí škola“.

Vedení školy a zástupci pionýrského klubu „Klubíčko“ k této akci přidali ranní vybírání hraček. Děti ze školní družiny, oblečené ve stylových maskách, vybíraly donesené hračky, knížky i stavebnice. Při zahájení vyučování byla chodba plná dárků. Potvrdilo se, že dobrá spolupráce nese chutné ovoce. Potřebné děti dostanou pod stromeček dárky, věnované z upřímného srdce.

Vlasta Vasková, Pionýr Hrádek

Dětská přání

Kladno

odlétla na baloncích

Stejně jako loni mohly i letos švermovské děti poslat svá vánoční přání Ježíškovi prostřednictvím balonků. Pionýrský oddíl Švermováček ve spolupráci se školní družinou při ZŠ a MŠ Velvarská za podpory Baníku Švermov se znovu zapojil do celostátní akce Vypouštění balonků Ježíškovi.

Účastníci se v pátek 9. prosince snažili překonat rekord z uplynulých let v celkovém počtu vypuštěných balonků. Na fotbalovém hřišti ve Švermově se jich sešlo na 150. Každý dostal fialový balónek s přáním pro Ježíška. Po třetí hodině už všichni netrpělivě očekávali z rádia pokyn pro hromadné vypuštění balonků. Ten zazněl v 15.15 a do vzduchu se vzneslo 161 balonků. Díky silnému větru rychle mizely v dálce, ale snad k Ježíškovi doletly.

Jako poděkování pro příchozí bylo připraveno loutkové divadlo, v němž Ježíšek a jeho pomocníci společně s dětmi zachránili vánoční dárečky před zlým Mrakorem.

Marie Protivová

Podvečer deskových her

Zborovice

A je to tady. Vlna prvních odvážlivců se nedočkavě valí do školou zapůjčené jídelny, kde už my, vedoucí a instruktoři, stojíme „nastoupení na značkách“. V očích mnohých nově příchozích je znát podiv: „Tolik her?“, ale po počátečním šoku se zejména děti velice rychle rozkoukávají a už už se derou ke stolům, na nichž jsou rozloženy deskovky, hlavolamy i karetní hry.

„Jéé... Bomba, Nosorožec, Ropovody...“, ozývalo se ze všech stran. S některými novými hrami je však zpočátku potřeba trochu pomoci – vysvětlit pravidla, podat pomocnou ruku při skládání ostrova, na kterém se nám v následující půlhodině bude odehrávat rozhodující bitva o Tichomoří. Po chvíli už platí spíše pravidlo „Nechápeš? Pojd, já ti to vysvětlím, jsme to před chvílí hráli“.

Naše „zvadlo“ neplatilo jen pro děti, za chvíli se sesedají malí i velcí, případně celé rodiny, k jednomu stolu.

Abychom se „neuhrali“ a zároveň dalším lidem v našem okolí přiblížili projekt Klíčení, tak trochu jsme si vyzkoušeli na našich návštěvnicích i některé pracovní listy. Původně jsme předpokládali, že nalákáme především věkovou kategorii, které jsou určeny, že zvědavosti se zapojilo mnoho dalších, hlavy si často „lámali“ i dospělí a k našemu pobavení jim oporou v řešení některých úkolů byly jejich vlastní děti.

Zuzka Sakařová, Mláďata Zborovice

Všechno nejlepší!

- 7. 1. slaví své 50. narozeniny Vladimír Stehlík ze 14 PS. Aljaška klub (Ústecká KOP).
- 10. 1. slaví své 62. narozeniny Ivana Pitterová z PS Kamarádi (Pardubická KOP).
- 12. 1. slaví své 50. narozeniny Ivana Křížová z PS Tuláci (Ústecká KOP).

Přejeme do nového roku i k narozeninám vše nejlepší.

Expedice Himaláya

Představování vydaných etapových her a vybraných námětů a ukázek z nich pokračuje hrou nazvanou Expedice Himaláya. Připomínáme, že všechny hry si můžete stáhnout v Servisu Pionýra (Ke stažení – publikace).

Celotáborová etapová hra Expedice Himaláya je inspirována výstupy na „osmitisícovky“ – 14 nejvyšších hor planety. Její autorkou je Milena Kořínková spolu s kolektivem vedoucích někdejší 211. PS z Prahy 10. Podobně jako vysokohorská turistika, klade i tato hra požadavky na fyzickou a psychickou kondici účastníků, stejně tak na jejich schopnost spolupracovat a spolehnout se jeden na druhého. Hravou formou ukazuje dětem, že horolezectví není jen dobrodružství, ale také tvrdá dřina, která však (jako v mnoha jiných činnostech) činí případný úspěch mnohem sladším.

Na laně na život i na smrt

Nikde a nikdy není člověk s člověkem tak pevně a osudově spojen, jako na horolezeckém laně tisíce metrů nad mořem. O horolezcích se právem říká, že jsou to ti nejspolehlivější mezi lidmi, a že přátelství uzavřena na laně nikdo kromě nich nerozbije. Zkuste si sami, jaké to je, být s někým tak pevně spojen – být na něj odkázán a zároveň mu být oporou.

Úkol: Přehledný nepřilíh dlouhý úsek terénu – nejlépe takový, který je přehledně celý z jednoho nebo více stanovišť – projít celkem 2x. Jednou pomalu a velmi pozorně, kdy si soutěžící družstvo bude všimnout každé podrobnosti, hlavně toho, kudy vede vytyčená trasa, po jakém podkladu vede, po kolika krocích jsou na ní přirozené nebo umělé překážky apod. Rozhodující je druhý průchod územím, protože při něm budou mít soutěžící zavázané oči. Jako cílová meta poslouží např. praporek, zapíchnutý vprostřed louky – čím menší cíl, tím těžší ho bude najít.

Pravidla:

- Soutěží tříčlenná družstva – je vhodné, aby se této soutěže zúčastnili ti členové týmu, kteří nebyli ve vrcholovém družstvu. Jednotliví členové družstva budou „lanem“ spojeni tak, že prostřední bude mít obě ruce spojené před tělem a po každé straně bude mít připojeného jednoho spoluhráče za levé a pravé zápěstí, a to na délku max. 1 m.
- Každou soutěžní trojici provází jejich technický vedoucí (ZOV – IN) – ten však smí pouze jediné – v případě

nebezpečí zastavit soutěžící slovem „Stop!“ jinak jim nesmí být ničím nápomocen.

c) Velmi důležitá je v této soutěži úloha vedoucích týmů – musí zajistit v řadách diváků pokud možno absolutní klid – nápověda z řad vlastního týmu bude potrestána trestnými minutami, při opakování až diskvalifikací.

Hodnocení: Rozhodující je čas od vstoupení na trasu se zavázanými očima do okamžiku, kdy se jeden z trojice dotkne cílové mety.

Stávka Šerpů

Úkol: Ani naší expedici se nevyhnula situace, kdy Šerpové vyhlásili stávku – chtějí více peněz, bojí se duchů, trápí je únava a nemoci – důvody jsou různé, ale výsledek je stejný. Expedici nezbývá nic jiného, než aby celý tým nastoupil a na vlastních zádech vynesl celou výbavu až k útočnému táboru.

Pravidla:

- Zvolíme vhodný svah, kde není zem zanesena křovím, padlým dřívím, kameny, kořeny apod. Ideální je situace, kdy stromy na vybraném prostoru tvoří přibližně stejně dlouhé úseky.
- Jistící lano pro výstup (horolano nebo silná šňůra min. 50 m dlouhá) upevníme na stromy tak, aby tvořilo kromě startu a cíle tolik samostatných úseků, kolik může tým postavit nosičů (každý tým nechává stranou 3

osoby – organizační vedoucí, technický vedoucí + 1 podávající). Na každém úseku bude kluzně upevněn jeden opasek s přezkou.

c) Na start nachystáme výbavu, samozřejmě pro všechny týmy stejnou, např.:

- 3 spací pytle,
- 3 kletry
- lihový vaříč
- kotlík
- termoska
- zápalky nebo zapalovač
- balíček pevného lihu
- 3 plechové hrnky
- 3 ešusy
- 3 lžice
- vlajka týmu
- lékárna
- 3 konzervy
- 1 kg cukru
- balíček čaje
- balíček sucharů
- 3 tabulky čokolády (po skončení štafety určené ke konzumaci)

d) Výbavu je nutné přemístit ze základního tábora (=start) do útočného tábora č. 1 (=cíl) v co nejkratším čase, a to kus po kusu.

e) Poslední 3 úseky štafety obsadí členové vrcholového týmu, ostatní úseky obsadí organizační vedoucí podle svého uvážení. On také bude celý přesun koučovat.

f) Odebírání předmětů v cíli zajistí technický vedoucí týmu.

g) Pokud někomu ze štafety něco upadne, je třeba „to“ dohonit a odevzdat znovu na startu (o tuto povinnost se musejí podělit 3 volní členové týmu).

h) Nic se nesmí rozbít! Za rozbítí předmětu bude přidělen jeden trestný bod, který se nakonec přepočítá na trestné minuty.

i) Čas týmu končí, jakmile je přesunuta celá výbava a s ní členové vrcholového týmu.

j) Je třeba zajistit pro všechny týmy stejné podmínky (světlo, déšť).

k) Pro zajištění přesného měření je vhodné určit předmět, který bude podáván na lano jako poslední.

Dlouhá cesta pionýrského odhodlání

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly a skupiny III/5

„Současná populace dětí a mládeže je tak trochu pohodlná na turistiku na rozdíl od sportovních aktivit, které jsou sice také náročné, ale časově nezabírají takový rozsah jako celodenní výlet, a navíc je její zájmové zaměření podstatně jinde. Hory, řeky, lesy nejsou jejich prioritou – mimo lyžování – k čemuž pomáhají rodiče i tím, že je téměř všude vozí autem, ale i škola, která je, podle mne, nevede ke znalostem a vztahu ke své vlasti a jejím krásám“, říká vedoucí PS MOV Střelka z Kostelce nad Labem Ing. Jiří Vostřel – „Generál“.

Naše typická vizitka – zdoláný štít

36 let BHCO

„Generál“ je pionýrem od roku 1959. Příslušník rezortu Ministerstva obrany, v dubnu 2012 mu bude 59 let. Je nositelem mnoha ocenění – státních, pracovních a pionýrských, včetně Křišťálové vlaštky.

Jeho nevelká PS má v roce 2011 celkem 52 členy ve dvou turisticko-branných oddílech z okresů Mělník, Praha-východ, Mladá Boleslav, Nymburk a Praha, ale i dalších míst. Působí tedy na teritoriu dvou krajů.

„Nejvíce jsme v podvědomí Pionýra zapsáni jako trvalý garant branné hry „Cesta odhodlání“ (BHCO) – veřejné otevřené třídní akce pro vyspělé kolektivy dětí, mládeže a dospělých, která je každoročně na jiném místě ČR. Tato soutěž probíhá již 36 let a je historicky soutěží pionýrskou, i když ji spolupořádá široké spektrum sdružení pracujících s dětmi a mládeží,“ připomíná „Generál“ Jiří. Jak vysvětluje dál, jde o turisticko-brannou soutěž, spojenou s přesunem v terénu při vysoké fyzické a psychické zátěži – o skutečnou prověrku kvalit zúčastněných kolektivů. Daří se pro ni získávat i kolektivy z DDM, Junáka, Mladých ochránců přírody, SDH, ČČK a tak navazovat kontakty mezi ne vždy spřátelenými dětskými a mládežnickými kolektivy.

dlouholetý spolupořadatel turistického pochodu *Jarní stezka Polabím* a už 10 let jsme také výhradními pořadateli turistického pochodu *Podzimní stezka Polabím* s hvězdicovými starty v Neratovicích, Kostelci, Brandýse – Staré Boleslavi a Lysé nad Labem. V posledním období jsme se zaměřili i na činnost střeleckých klubů. Jsme garanty v rámci Středočeského kraje a je o ně velký zájem. Tato činnost je úzce spojena s odborností některých našich členů, bývalých vojáků z povolání. Letos jsme prezentovali tuto odbornou aktivitu na vlastních soutěžích v rámci klubů, ale i na krajské Bambiriádě v Milovicích, na letních táborech, i na krajském setkání oddílů dětí a mládeže Středočeského kraje v Čimelicích a v rámci kol střelecké ligy,“ informuje dále Jiří – „Generál“.

Jedna z mnoha náročných nástrah na námi pořádané BHCO

1. 9. 1991 se stal PS Mladý obránce vlasti a k 1. 1. 1995 se PS přejmenovala na Pionýrskou skupinu MOV „STŘELKA“.

V nevelkém Kostelci nad Labem jsou dvě PS. Kromě MOV Střelka i PS Mladý vodák. „Obě skupiny mají vyhraněnou náplň hlavní činnosti. My jsme zaměřeni na turistiku a brannost, oni na vodáctví. Při vzniku našich PS v roce 1990 jsme se dohodli i na tom, že oni se zaměří na děti z Kostelce a my na děti z okolí. A tak na letní tábory s námi jezdí členové vodácké PS a stejně tak mají možnost se zúčastňovat všech našich aktivit.“ vysvětluje Jirka. „Zabýváme se všemi aktivitami, vedoucími k poznání naší ČR,“ dodává. „Téměř polovina víkendů v roce patří pobytům na všech možných místech v ČR i v zahraničí. Při nich probíhá i klasická činnost s dětmi, nahrazující oddílové schůzky těm, kteří se z důvodu vzdáleného bydliště nemohou účastnit pravidelné činnosti“, charakterizuje činnost PS její vedoucí.

A materiální zázemí?

„Nevlastníme žádnou klubovnu ani základnu. Klubovny máme v bezplatném i placeném pronájmu a stejně tak základny, kam jezdíme na víkendy a zimní a letní tábory. Jsme tedy závislí na členských příspěvcích a dotační politice státu, kraje a měst či obcí, kde působíme,“ konstatuje Jirka Vostřel – „Generál“.

Karel Krτίčka – Krtek
foto archiv PS MOV Střelka,
Kostelec n. L.

Naši střelci

A co pionýři jinde?

O zmíněných aktivitách pravidelně informuje i naše Mozaika. Pozornému čtenáři však neunikne, že mezi účastníky se dost sporadicky objevují pionýrské oddíly a skupiny. Přitom třeba z Prahy je to do Polabí doslova kousek. Zákonitě se objevuje otázka: Jde o obecně oblíbené „adrenalinové“ aktivity – a organizují PS podobné v takovém množství, že si vystačí samy, nebo mají obavy z přílišné náročnosti?

„Zabýváme se všemi aktivitami...“

Do konce roku 1990 byl kostelecký oddíl MOV součástí PS při ZŠ Kostelec n. L. K 1. 1. 1991 se zaregistroval jako samostatný při OR Pionýra Mělník. Od

Jarní a podzimní stezky

„Řada z nás je celoživotně i členy KČT a spojuje nás dlouhodobá spolupráce s KČT Neratovice. S tím jsme zapsáni do podvědomí veřejnosti jako

Usměvaví po vydařeném Podzimní stezce Polabím

Děti s výrazným nadáním

Dlouho jsem přemýšlela nad úvodem tohoto článku. Jak do něj. A najednou je tady středa, já jdu na schůzku. Na začátku schůzky, když už sedíme všichni kolem několika stolů, se mě kdosi zeptá: „A budeme hrát otázkovou?“ Odpověď ano spustí okamžitou a bleskovou reakci, různé předsedávání, kalkulování kdo vedle koho, před kým a hlavně ne blízko Tekiny a Matěje. Co se děje? Na zahřátí hrajeme pravidelnou hru, kdy se odpovídá na otázky z různých oblastí a zrovna dva výše jmenovaní jsou naše „bedny“. Jsou to děti s nadprůměrným nadáním. Děti, které nezaskočí skoro žádná otázka, pálí jim to, mají výbornou paměť. Najednou je nikdo nechce mít ve své blízkosti, protože oni skoro vždycky správnou odpověď seberou. To když hrajeme týmovou hru, je o ně zase prance a hlavně aby se při losování do týmů nedostali do jednoho. To by si ostatní moc nezahráli. Pro nás vedoucí jsou výzvou, protože při přípravě programu nebo vytváření týmů musíme myslet i na ty velmi nadané, musíme přemýšlet nad jejich místem ve skupině tak, aby se ke slovu a k úkolům dostali i ti normálně nadaní.

Tak pojďme na malou exkurzi do světa dětí s výrazným nadáním

Jak se nadané dítě projevuje navenek, poznáme ho vůbec? A potřebuje něco jiného, zvláštního? Jak si nadané dítě představujeme? Jsou to „jen ty děti“, kterým to rychle pálí, všechno hned vymyslí? Nemůže to být zrovna ten trochu zlobivý a roztržitý kluk, který na schůzkách dělá kraviny? A co třeba tenhle špunt, který má těžkosti s tím,

aby si zavázal tkaničky a přišel na místo srazu včas a hlavně se vším, co potřebuje?

To, jak se nadané dítě projevuje, je velmi rozdílné. Nemusí být úspěšné ve škole, nemusí být ve všem napřed, jeho schopnosti mohou být hodně nevyrovnané. Můžeme tedy vidět na jedné straně výraznou nadprůměrnost (třeba v matematice) a v jiných činnostech třeba dítě nezvládá ani to, co mnohem mladší děti.

Nadané děti mohou být úspěšné, takové ty na všechno šikovné, poslušné, diplomatické, nekonfliktní, a tím i také oblíbené, s těmi asi moc starostí mít nebudeme.

Výzvou pro nás asi budou:

- Experimentátoři, tvořivci, kteří mají problém s přizpůsobením se nějakému řádu, chtěli by jej měnit, upravovat. Opravují ostatní, přizpůsobují si pravidla. Často se hůř ovládají.
- Zamaskovaní, kteří nadání skrývají zpravidla proto, aby nevyčnívali, okolí je přijímalo, často mají nízké sebevědomí, sebedůvěru a častěji se to týká dívek.
- Nezávislí, kteří si vystačí sami, „kopou sami za sebe“, nejsou týmoví hráči, snaží se pro sebe získat maximum.

Nadané děti nejsou vždy bezproblémové, mohou být sociálně zdatné, ale i velmi neobratné. Jejich citová vyzrálost může výrazně zaostávat za rozumovým vývojem. Dítě je tedy prožíváním, způsobem chování a reagování na úrovni svého věku nebo i pod jeho úrovní, ale rozumově výrazně přesahuje své vrstevníky. Většinou těžce snáší prohru, překvapí nás svojí reakcí, kterou bychom čekali spíše u mladších. Mohou být také motoricky velmi nešikovné, nepraktické, klidně jim může dělat starosti tak základní věc, jako je oblékání.

Nadané děti mají schopnost abstraktního myšlení, chápou souvislosti, umí zobecňovat, používají a chápou metaforu, mají vhléd do vztahu příčina – následek, jsou schopné manipulovat se slovními i matematickými symboly, a to vše výrazně dřív, než odpovídá věku (normálně se toto projevuje po dvanáctém roce).

Dítě s nadáním se zpravidla samo rádo učí něco nového, má radost z poznání. Je zvědavé, netrpělivé, často chce říct vše hned, a tak skáče do řeči, bere ostatním slovo. Někdy nechápe, že druhý nechápe, neumí, nezná. Není si

často svého nadání vědomé a bere je jako normu.

Nadané dítě je schopné zaměřit se na problém a dlouhou dobu u něj vydržet. Zpravidla má velmi dobrou paměť, rychle si vybavuje to, co už dřív slyšelo, vidělo, četlo. Jeho slovní zásoba je bohatá, často se naučí číst ještě před nástupem do školy tak nějak samo. Myšlení je pružné, má originální myšlenky.

Zájmy jsou hluboké, zaměřené na nějakou konkrétní oblast, často má také mnoho různorodých, všestranných zájmů.

Na co myslet a co se vyplácí a pomáhá

Velmi těžko se zevšeobecňuje.

Pokud v našich oddílech máme děti s výrazným nadáním, měli bychom usilovat o co největší rozvoj všestranných dovedností, nenadřazovat vědomosti nad ostatní. Snažit se budovat u nadaného dítěte schopnost spolupracovat s ostatními, tedy i s těmi z jeho pohledu „méně šikovnými“.

Důležité je nepřenášet na ně výhradně odpovědnost za dění v týmu, nedělat z nich své pomocníky. Výhodou jsou zde věkově smíšené oddíly. Pokud patří mezi ty nadané, kteří to maskují, měli bychom podporovat jejich sebedůvěru, dávat mu příležitost k tomu, aby objevovalo své silné stránky. Nepromíjet porušování dohodnutých pravidel, nechat je nést následky jejich rozhodnutí.

U dětí s výrazným talentem na něco (sport, hudbu, hvězdy, prostě cokoli) je dobré vyjadřovat zájem o jejich oblast, hledat cesty, jak umožnit, aby jejich dovednost byla také v oddíle zužitkováná, byla tam „vidět“. Zajímejme se o úspěchy dítěte, nechme si vyprávět o různých olympiádách, vyjadřujme uznání.

Pokud takovéto děti ve svých oddílech máme, je to s trochou nadsázky, výhra. Je to ale výhra také pro ně. Jsou s ostatními, tráví čas tam, kde to je pro ně přínosné a užitečné, mají příležitost k rozmanitosti aktivit, které by třeba někdy ani nedělaly, nezkusily.

Vladka Brandová

Ilustrační foto: archiv Pionýra

Neviditelné děti

Mávnutí motýlích křídel může vyvolat hurikán na druhé polokouli, zájem a všímavost jednotlivců dokáže pomoci lidem na opačném konci světa a cosi změnit i v nás.

„Když mi bylo devět, byla jsem vojáčkem a sama jsem si byla otcem i matkou, ve čtrnácti jsem se stala bodyguardem a současně jsem porodila první dítě, syna. V patnácti jsem nevěděla, kolik mužů mě použilo, v devatenácti jsem těhotná utíkala z Ugandy přes Tanzanii, Keňu, Zambii a Zimbabwe do Jihoafrické republiky. Odtud jsem se o čtyři roky později s pomocí vysokého komisaře OSN pro uprchlíky dostala do Dánska,“ uvedla sedmadvacetiletá China Keitetsi, autorka biografie Musela jsem zabíjet.

Být dětským vojáčkem je podle ní velmi těžké: „Když jste zbabělí, bojíte se, budete mít jako dítě život ještě těžší, každý si z vás udělá míč, do kterého si kopne, a tak všichni chtějí být co nejchladnokrevnějšími zabijáky. Tlak kolektivu dětských vojáků bych nikomu nepřála zažít.“

Ještě horší to mají dívky. „Když jste holka, zneužije vás každý muž, který chce, a kluci se vám kvůli tomu ještě smějí. Bála jsem se, kdy mi zas někdo řekne, pojd' ke mně. Pak jsem se jen těšila, až bude devět hodin ráno a budu moci zase odejít. Jako s bodyguardem se mnou mohl můj velitel kdykoli spát. Jednou jsem se rozhodla, že s ním nepůjdu, že neotevřu a ráno mu povím, že jsem neslyšela, když klepal. Řekl mi, že když neslyším, musím nechávat dveře otevřené. Musíte žít s tím, že kdokoli může použít vaše tělo, nakonec se těla vzdáte a uvažujete o něm, jako o něčem, co vám nepatří.“

Keitetsi se netají, na čem se podílela a proč. „Dělali jsme špatné věci, a přesto jsme se cítili dobře, protože nás velitelé pochválili, že jsme odvedli dobrou práci.“ V knize několikrát připomíná, že děti jdou za tím, kdo se o ně stará a pochválí je.

Velitelé přitom uměli dobře s dětmi manipulovat, povzbuzovali pocit sounáležitosti, dokázali zneužít jejich citů: „NRA jednou namluvila dětem, že jejich rodiče zabili nepřátele Gandu a na základě toho je naverbovala.“

Ani po útěku ze země to nebylo nijak snadné. „V Jihoafrické republice to není jako v Dánsku, dali mi papír, že mohu v zemi zůstat, ale musela jsem si sama najít práci. Byla těžká, uklízela jsem, nosila bedny s ovocem a pivem a bila se do břicha, protože

jsem se bála, že jako těhotná o místo přijdu. Na poslední chvíli jsem šla do nemocnice, kde jsem porodila dceru. Neviděla jsem ji šest let.“

Keitetsi je ráda, že skončila v Dánsku, i když teprve tam si plně uvědomila hrůznost celé situace: „Nyní mám vše, svobodu, nikdo mě nezneužívá, mám psychologa, jenž mi pomáhá vrátit se do života. V armádě to však bylo jednodušší, velitel řekl, co si máte myslet, co máte dělat, zapálíte si a o ničem nepřemýšlíte. Když odejdete, musíte se učit být matkou, ženou, rozhodovat se.“

Bábovičky z písku

Konečně jsem se měla zapojit do opravdových bojů, o kterých se starší děti něco navyprávěly. Ještě pořád jsem žila v přesvědčení, že je to celé hra, a tak jsem se už nemohla dočkat. Během pochodu buší nám dali rozkazy, a jakmile jsme dorazili ke štěrkové cestě, ukryli jsme se ve křoví. Po jisté době nám velitel oddílu poručil, abychom se posadili doprostřed cesty a předstírali, že si hrajeme v písku. Netrvalo dlouho a přímo proti nám vyrazil dlouhatánský konvoj vládních vojsk. Podle rozkazu jsme zůstaly sedět a „bezelstně“ si hrály v písku. Konvoj zastavil až těsně u nás. Téměř všichni vojáci teď vyskákali z aut. To byl dohodnutý signál pro nás: měly jsme vzít nohy na ramena a pelášit zpátky

k oddílu. A naši se v okamžiku, až uvidí, že jsme v bezpečí, měli pustit do ostřelování vládních vojáků z pancéřovek RPG. Ale úplně takhle se to neseběhlo. Než jsme se stačily rozkoukat, svištěly nám kolem uší kulky, a tak jsme stihly uběhnout sotva kousíček a schovat se za nejbližší stromky. Cesta i se vším, co na ní předtím stálo, byla rozstřílená na cimprcamp. Jakživa jsem nezažila tak ohlušující, děsivý rámus. Tohle nebyla hra. Kamarádi mě chytli a stáhli zpátky za strom, právě když jsem se chystala vstát a vzít do zaječích.

Kdeže jsou ti vojáci?

Přestřelka skončila, bitva byla vyhraná a všichni se jako na povel vyřítili na cestu a pustili se do strhávání šatů z mrtvých vojáků. Já jen přihlížela, jak spodní prádlo a boty nepřítele mění majitele. Teď jsem byla teprve zmařená. Tak tohle že má být svoboda, o které básnili a za kterou jsme měli tu čest položit život? Ani v těch nejdřívějších představách by mě nenapadlo, že se svoboda rovná okradání mrtvol. Sledovala jsem zraněné vojáky volající o pomoc a rozjařené nadšením, které mě naplňovalo před bojem, vystřídal smutek. Rázem už nebylo tak snadné myslet na ty druhé jako na nepřátele.

DĚTSKÝ VOJÁK

„Dětský voják je jakákoliv osoba mladší osmnácti let, která je součástí pravidelné nebo nepravidelné ozbrojené síly nebo ozbrojené skupiny, neomezené však jen na děti. Může sloužit v jakékoliv funkci, zahrnující nejen bojovníky, ale i kuchaře, nosiče, poslíčky a další, kteří takovouto skupinu doprovází. Definice zahrnuje i dívky, které jsou rekrutovány ze sexuálních důvodů a pro nucený manželství. Nejedná se tedy jen o dítě, které nosí nebo nosilo zbraň.“ (UNICEF, 1997)

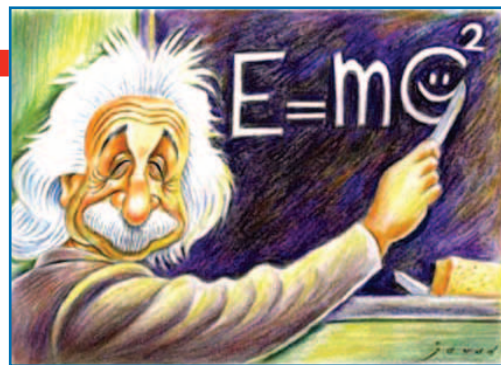
„Vojenští velitelé ovládají dobře metody, které z dětí činí dobře seřízené a velmi efektivní zbraně, zastrašit je a vychovat podle vlastního přání není až tak těžké. Vyzbrojeny lehkými zbraněmi mohou být stejně dobrými a možná i lepšími vojáky než dospělí. Dají se totiž přimět k věcem, kterých často dospělí nejsou schopni.“ (Obara Otunnu, zvláštní zmocněnec OSN pro otázku dětí ve válečných konfliktech)

V pravidelných i nepravidelných vojenských oddílech dvaceti zemí světa působí v současnosti kolem 300 000 dětských vojáků, child soldiers, neboli invisible children – neviditelné děti (odhad francouzské sekce Dětského fondu OSN – UNICEF).

Podle fondu je verbování dětí do armády systematické. V případě, že odmítnou, jsou jednoduše uneseny a zařazeny do bojových oddílů. Dětské vojáky jsou pověstní svojí krutostí a bezhlavou odvahou. Na územích, která dlouhodobě procházejí válečnými konflikty, vyrůstají generace mladých lidí, kteří prožili část dětství jako přímí účastníci zabíjení, znásilňování a rabování.

Česká přísloví vědecky II.

Testík v tomto čísle je zábavný a věříme, že i když vypadá složitě, nebude vám činit větších problémů vyznat se ve změní vědeckých slov a rozpoznat v nich známá česká přísloví. Podobný kvíz jste si mohli vyzkoušet už v Mozaice z října 2009.

1. Realizuje-li pár antagonistických jedinců reciproční agresí, vykonává redundantní člen triády emocionální projev regulující vlastní psychickou tenzi.

- Vzduch – boží duch.
- Když se dva perou, třetí se směje.
- Komu není shůry dáno, v apatyce nekoupí.
- Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

3. Pociťuje se absolutní absence výroku, jehož pravdivostní hodnota je rovna nule.

- Není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu.
- Co tě nepálí, nehas.
- Potmě každá kočka černá.
- Sytý hladovému nevěří.

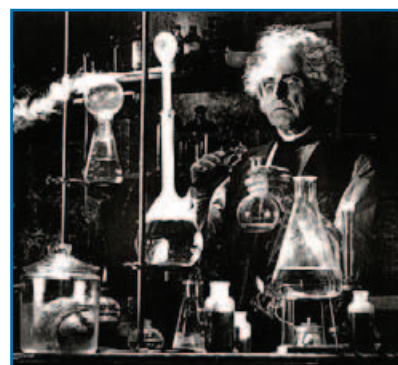

4. Kvalita počáteční fáze totální regenerace organismu subjektu a intenzita prožitku z této jsou přímo úměrné úsilí, vynaloženému subjektem k předchozí optimalizaci prostoru pro regeneraci organismu určeného.

- Díra – nedíra, furt se natírá.
- Dočkej času jako husa klasu.
- Jak si kdo ustele, tak si i lehne.
- Sytý hladovému nevěří.

5. Vzhledem k časové ztrátě je snaha o překonání dráhy, dělicí jedince od personifikovaného kondicionálu singuláru existencionálního slovesa, bezpředmětná.

- Chytrému napověz, hloupého kopni.
- Jak si kdo ustele, tak si i lehne.
- Kdo po tobě kamenem, ty po něm chlebem.
- Pozdě bycha honit.

6. Pátrání po lignu adaptovaném na předmět denní potřeby se u reflektanta ataku šelmy čeledi Canidae setkává s úspěchem za všech podmínek.

- Kdo chce psa bít, hůl si vždy najde.
- Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.
- Chytrost nejsou žádné čáry.
- Pozdě bycha honit.

7. Kontakt malých množství sloučeniny kyslíku a vodíku se zemským povrchem probíhající v delších časových intervalech je schopen plně nahradit tentýž děj probíhající v intervalech kratších:

- Jednooký mezi slepými králem.
- Devatero řemesel – desátá bída.
- S poctivostí nejdál dojdeš.
- Nemusí pršet, stačí, když kape.

8. Časová distance mezi příchodem libovolného individua a termínem k této události vhodným implikuje sebeújmou:

- Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.
- Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí.
- Na sv. Řehoře šelma sedlák, který neoře.
- Díra – nedíra, furt se natírá.

9. Kategorický imperativ velí při volbě způsobu techniky přenosu intelektuální pomoci směrem k jedinci schopnému samostatného abstraktního myšlení přiklonit se k verbálnímu projevu, zatímco u ostatních subjektů volit přímý prudký tělesný kontakt.

- Ruka ruku myje.
- Kdo chce psa bít, hůl si vždy najde.
- Chytrému napověz, hloupého kopni.
- Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí.

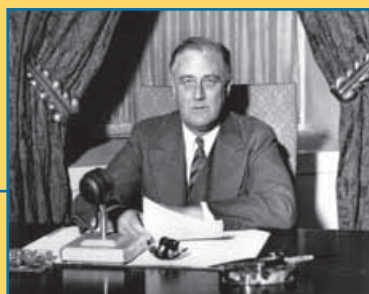
10. Podmínkou koexistence jedince druhu Homo sapiens a společenství druhu Canis lupus je sjednocení akustické signální soustavy:

- Vzduch – boží duch.
- Komu není shůry dáno, v apatyce nekoupí.
- Kdo chce s vlky žít, musí s nimi výt.
- Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

1. 1. 1912 byla svržena dynastie Čching a vyhlášena Čínská republika.
1. 1. 2002 byly v Evropské unii zavedeny eurobankovky a mince.
2. 1. 1492 Reconquista: S dobytím Granady Španěly skončilo poslední maurské království na Pyrenejském poloostrově.
5. 1. 1932 se narodil Umberto Eco, italský semiolog, filosof a spisovatel.
6. 1. 1412 se narodila francouzská bojovnice Johanka z Arku (Panna Orleanská) (zemřela 30. května 1431).
6. 1. 1882 se narodil Ivan Olbracht, český spisovatel (zemřel 20. prosince 1952).
9. 1. 1792 byla dohodou z Jasy (Rumunsko) ukončena válka mezi Ruskem a Osmanskou říší.
10. 1. 1422 porazili husité u Německého (dnes Havlíčkova) Brodu druhou křižáckou výpravu.
10. 1. 1992 došlo ke známé nehodě, při níž se do oceánu převrátil kontejner vezoucí gumové kachničky.
11. 1. 1922 v Torontu v Kanadě byl k léčbě diabetu (cukrovky) poprvé použit inzulin.
11. 1. 1962 velké zemětřesení v okolí sopky Huascarán v Peru zabilo na 4000 lidí.
13. 1. 1822 byla vyhlášena nezávislost Řecka. Osmanskou říší však byla uznána až v roce 1830.
15. 1. 1622 se narodil Molière, francouzský dramatik a herec (zemřel 16. února 1673).
16. 1. 1892 se narodil český loutkář Josef Skupa (zemřel 8. ledna 1957).
17. 1. 1942 se narodil americký boxer Muhammad Ali (původním zkráceným jménem Cassius Clay).
18. 1. 1912 dosáhl britský polární badatel Robert Falcon Scott Jižního pólu. Na místě zjistil, že Roald Amundsen dorazil na pól již o 3 týdny dříve.
18. 1. 1892 se narodil Oliver Hardy, americký komik z dvojice Laurel a Hardy (zemřel 7. srpna 1957).
20. 1. 1292 se narodila česká královna Eliška Přemyslovna (zemřela 28. září 1330).
20. 1. 1612 zemřel Rudolf II., římský císař, král český a uherský (narodil se 18. července 1552).
21. 1. 1862 zemřela Božena Němcová, česká spisovatelka (narodila se 4. února 1820).
25. 1. 1882 se narodila Virginia Woolfová (původně Adeline Virginia Stephen), anglická spisovatelka (zemřela 28. března 1941).
30. 1. 1942 oznámil Adolf Hitler ve svém projevu zničení Židů do konce války.
30. 1. 1972 „Krvavá neděle“: během demonstrace v severoirském Derry zastřelili britští výsadkáři 13 neozbrojených osob, včetně 6 nezletilých.
30. 1. 1882 se narodil americký prezident Franklin Delano Roosevelt (zemřel 12. dubna 1945).
31. 1. 1962 zemřel český herec Vlasta Burian, (narodil se 9. dubna 1891).

Mezi významnými kulturními výročími UNESCO pro období 2012 – 2013, která schválila 36. generální konference UNESCO, se připomíná 100. výročí narození tvůrce animovaného filmu Jiřího Trnky, rovněž 100. výročí narození vědce Otty Wichterleho a dále 1150. výročí příchodu věro-zvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu (863).

Vědci změřili nehlubší místo na Zemi
Poprvé v historii se vědcům povedlo přesně změřit nehlubší místo na povrchu Země. **Mariánský příkop v severní části Tichého oceánu je hluboký 10 994 metrů**, zjistilo americké Středisko pro pobřežní a námořní kartografi (CCOM). Američané prozkoumali celý příkop dlouhý 2500 kilometrů a kromě nehlubšího bodu známého pod jménem „Challenger Deep“ zmapovali i další extrémně hlubokou lokalitu „HMRG Deep“. Ta má hloubku 10 809 metrů. Mariánský příkop se nachází na rozhraní dvou zemských desek – Pacifické a Filipínské. Jeho výzkum má velký význam pro určování dynamiky a četnosti podmořských zemětřesení.

Jako pírkó

Kalifornští vědci pravděpodobně vyvinuli **dosud nejlehčí materiál na světě (99,99% vzduchu)**. Díky své unikátní mikro-mřížkové struktuře posouvá hranice, kam se lze v oblasti lehkých materiálů dostat. Při své hustotě asi 0,9 miligramu na kubický centimetr by kostka z tohoto materiálu o hraně jeden metr vážila asi 900 gramů. Podobné ultralehké materiály nacházejí v současnosti využití v mnoha oblastech, mimo jiné například jako tepelné izolace, jako tlumiče zvuku, vibrační či jako elektrody v bateriích. Jednou z vlastností nového materiálu je mimo jiné schopnost se vrátit do původního tvaru i v případě stlačení na polovinu objemu a také velmi dobrá schopnost absorbovat energii.

Netopte odpadky

Domácnosti, které si ve svých domácích kotlích topí PET lahvemi a dalším odpadem, **čeká napříště pokuta**. Vyplývá to ze závěrů pracovní komise, která řeší, jak zlepšit špinavé ovzduší na Ostravsku, ale i v jiných regionech, kde jsou zásadním problémem exhalace z neekologického vytápění rodinných domů. Pokuta by měla být až 20 tisíc korun.

Václav Havel

Jedno prosincové datum nemůžeme opomenout, i když zatím není výročí. Osmnáctého prosince 2011 zemřel Václav Havel (narozen 5. 10. 1936), dramatik, esejista, disident, ale v povědomí většiny národa především poslední československý a první český prezident.

Bez ohledu na zákony a názvy letišť zůstávají po osobnostech především jejich činy a myšlenky, připomeňme si proto jeden z nejznámějších výroků Václava Havla.

„A ještě jeden svůj pocit tu musím na závěr říct. Jsem si každým dnem jistější, že by vůbec neškodilo, kdybychom udělali něco pro to, aby tu a tam přece jenom zvítězila pravda a láska nad lží a nenávisť.“

Jestli si chcete ukrátit dlouhé zimní večery něčím příjemným, zkuste uplést košík. Nemusí to být hned koš, stačí hvězdička a třeba jen ze starého papíru.

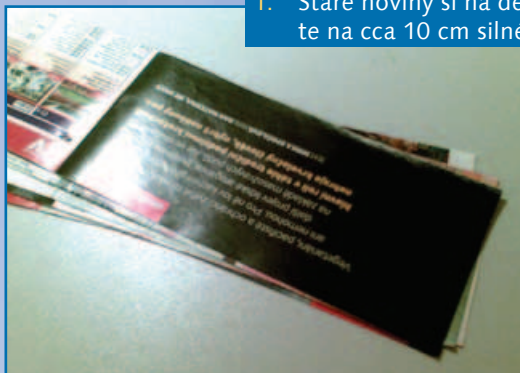
PIMPA, oddíl Tlapky

Materiál: noviny (staré časopisy).

Pomůcky: lepidlo, nůžky, pravítko, špejle.

1. Staré noviny si na délku nastříhejte na cca 10 cm silné proužky.

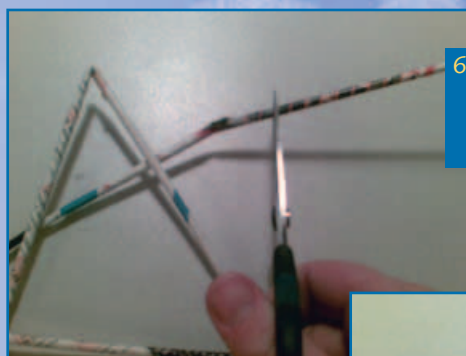
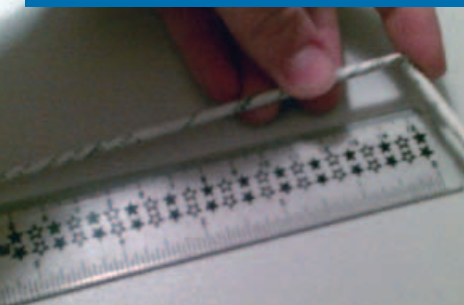
2. Proužky od jednoho rohu začněte smotávat zešikma do ruličky. Jde to pěkně rolovat mezi palcem a ukazováčkem, případně při položení na stůl. Pokud vám to nepůjde, můžete namotávat na špejli. Tu si v průběhu rolování posouvajte tak, abyste ji na závěr mohli vyndat.
3. Na závěr přilepíme koncový roh k ruličce, aby se nerozmotávala.

4. Ruličky jsou na jednom konci užší než na druhém, proto se do sebe dají zasouvat a snadno se tak nastavují.

5. Z připravených ruliček si ohýbáním podle vzoru, vždy ve stejné vzdálenosti, vytvoříme hvězdu.

6. Tím, že konec zastrčíme do začátku, celou hvězdu dokončíme. V případě, že je vaše rulička příliš dlouhá, klidně ji zastříhnete.

7. Hotové hvězdy si vyvěste do oken, nebo na jiná místa.

